

Saksnr. 19/2712

26.06.2019

Høringsnotat - Begrensning av rentefradraget – lov- og forskriftsendringer

Innhold

1	Innledning	3
2	Selskap mv. som er omfattet av hovedregelen.....	6
3	Terskelbeløp på 25 mill. kroner for norsk del av konsern.....	7
3.1	Innledning – gjeldende rett.....	7
3.2	Vurderinger og forslag	9
4	Endringer i konsernstrukturen ved fusjon og fisjon	13
4.1	Innledning – gjeldende rett.....	13
4.2	Vurderinger og forslag	15
5	Konsernregnskapet som grunnlag for å beregne konsernets egenkapitalandel ...	16
6	Fastsettelse av skattyters egenkapitalandel	19
6.1	Innledning – gjeldende rett.....	19
6.2	Vurderinger og forslag	21
6.3	Nærmere om justering for fordringer	24
7	Nærstående part utenfor konsern - gjeld med sikkerhetsstillelse	25
8	Finansforetak som er midlertidig nærstående – oppretting av lovtekst.....	27
9	Økonomiske og administrative virkninger	28
10	Ikrafttredelse	29
	Forslag til lov om endringer i skatteloven	31
	Forslag til forskrift om endringer i skattelovforskriften.....	33
	Vedlegg 1 – Eksempler	37

1 INNLEDNING

Med virkning fra 2019 er det vedtatt endringer i reglene om begrensning av rentefradraget i skatteloven § 6-41. Etter endringene avskjæres også renter på lån til uavhengig part (eksterne renter) for selskap som er i konsern. For å skjerme ordinære låneforhold, er det innført en balansebasert unntaksregel. Unntaksregelen innebærer at skattyter unngår rentebegrensning dersom egenkapitalandelen i selskapet, eller den norske delen av konsernet, er lik eller høyere enn egenkapitalandelen i konsernet globalt. Den tidligere EBITDA-regelen som avskjærer renter på lån til nærstående part (interne renter), er videreført for selskap mv. utenfor konsern og på nærmere vilkår for selskap i konsern med lån til nærstående utenfor konsernet.

Hovedformålet med rentebegrensningsreglene er å motvirke overskuddsflytting i flernasjonale konsern som plasserer uforholdsmessig mye av konsernets gjeld i norske selskap. Endringene er en viktig del av oppfølgingen av anbefalingene gitt i OECD og G20s BEPS-prosjekt (Base Erosion and Profit Shifting), og de er også i tråd med EUs skatteomgåelsesdirektiv.

Det vises til nærmere omtale av rentebegrensningsreglene i Prop. 1 LS (2018–2019) kapittel 9.

De nye rentebegrensningsreglene bygger i stor grad på regnskapsbegrep og regnskapsstørrelser. Da reglene ble foreslått, la departementet til grunn at det kunne bli behov for nærmere regulering i forskrift, jf. Prop. 1 LS (2018-2019) punkt 9.15. Etter skatteloven § 6-41 tolvte ledd kan departementet gi forskrift til utfylling og gjennomføring av bestemmelsen, og herunder blant annet gi nærmere regler om hvilke nærstående parter som skal omfattes av skatteloven § 6-41 syvende ledd a. Departementet kan videre gi forskrift om hvilke selskap som er i konsern, herunder norsk del av konsern, og hvilke poster som skal inngå ved beregningen av egenkapitalandel etter § 6-41 åttende ledd.

I høringsnotatet her foreslår departementet enkelte justeringer i skatteloven § 6-41:

- Med «selskap mv. i konsern» (jf. skatteloven § 6-41 femte ledd) under hovedregelen om rentebegrensning, skal også menes selskap mv. som i regnskapsåret før inntektsåret *kunne* ha vært konsolidert linje for linje i et konsernregnskap dersom International Financial Reporting Standards (IFRS) hadde vært anvendt
- Hvis et selskap i inntektsåret innfusjoneres i et selskap mv. i konsern, foreslås at det overtakende selskapet i inntektsåret ikke kan benytte den balansebaserte unntaksregelen på selskapsnivå (jf. skatteloven § 6-41 åttende ledd bokstav a nr. 1)
- Det foreslås å presisere i skatteloven § 6-41 åttende ledd bokstav i at EBITDA-regelen i interessefellesskap også gjelder for selskap mv. i konsern som er unntatt fra rentebegrensning på grunn av terskelbeløpet på 25 mill. kroner
- Det foreslås en oppretting i skatteloven § 6-41 tiende ledd annet punktum om finansforetak som er midlertidig nærstående til låntaker

I høringsnotatet foreslår departementet videre å regulere følgende forhold i forskrift:

- Ved vurderingen av terskelbeløpet for selskap mv. i konsern (jf. skatteloven § 6-41 fjerde ledd annet punktum), skal «den norske delen» av konsernet utgjøre norske enheter i samme konsern ved *utgangen* av inntektsåret. Finansforetak og petroleumselskap skal likevel ikke medregnes. For øvrig skal definisjonen av norsk del av konsern samsvare med definisjonen som benyttes i unntaksregelen
- Konsernregnskapet som grunnlag for å beregne konsernets egenkapitalandel (jf. skatteloven § 6-41 åttende ledd bokstav b nr. 3), må være utarbeidet av det

øverste selskapet i konsernet som *kan* utarbeide konsernregnskap eller av det nest øverste selskap i konsernet når det øverste selskapet ikke skal utarbeide konsernregnskap

- I konsernregnskapet som benyttes som grunnlag for beregning av konsernets egenkapital (jf. skatteloven § 6-41 åttende ledd bokstav b), skal kortsiktig gjeld til aksjonær knyttet til avsatt eller besluttet utdelt utbytte, trekkes fra gjeld og balansesum
- Ved beregningen av egenkapitalandelen i selskapet mv. (jf. skatteloven § 6-41 åttende ledd bokstav d), skal kortsiktig gjeld knyttet til avsatt eller besluttet utdelt utbytte eller konsernbidrag, trekkes fra gjeld og balansesum
- Som fordringer mot selskap mv. i konsernet (jf. skatteloven § 6-41 åttende ledd bokstav d nr. 6), skal ikke regnes kortsiktig fordring knyttet til mottatt utbytte eller konsernbidrag
- Det foreslås å regulere nærmere når långiver skal anses å være i samme konsern som låntaker (jf. skatteloven § 6-41 åttende ledd bokstav i) ved gjeld med sikkerhetsstillelse fra nærstående part.

Departementet viser til omtale av forslagene i punktene 2 til 8 nedenfor.

Forslagene innebærer i stor grad en utfylling og klargjøring av regelverket. Forslagene antas å ha uvesentlige provenyvirkninger og begrensede administrative konsekvenser.

Det foreslås at endringene trer i kraft med virkning fra og med inntektsåret 2019.

2 SELSKAP MV. SOM ER OMFATTET AV HOVEDREGELEN

Etter hovedregelen i skatteloven § 6-41 tredje ledd tredje punktum avskjæres renter på gjeld til både nærstående og ikke-nærstående part for «selskap mv. i konsern».

Med «selskap mv. i konsern» menes etter skatteloven § 6-41 femte ledd «selskap mv. som regnskapsåret før inntektsåret er konsolidert linje for linje i utgående balanse i et konsernregnskap som er utarbeidet etter regnskapsregler nevnt i åttende ledd b nr. 2, eller som regnskapsåret før inntektsåret ville ha vært konsolidert linje for linje i utgående balanse i et konsernregnskap dersom International Financial Reporting Standards (IFRS) hadde vært anvendt».

Definisjonen bygger på et *regnskapsmessig* konsernbegrep. Det skyldes særlig at selskap som omfattes av hovedregelen, også bør ha muligheten til å benytte den balansebaserte unntaksregelen som er basert på et konsernregnskap, jf. Prop. 1 LS (2018–2019) punkt 9.7.2. Hovedregelen gjelder derfor i utgangspunktet selskap mv. som er konsolidert linje for linje i et konsernregnskap utarbeidet etter et akseptert regnskapsspråk.

I forarbeidene til bestemmelsen uttalte departementet at «[m]uligheten for avskjæring av eksterne renter innebærer en skattemessig ulempe for de skattyterne som omfattes av regelen. Det må forventes at skattepliktige vil søke å tilpasse seg slik at de faller utenfor regelens virkeområde. Definisjonen av konsern i den nye hovedregelen må av den grunn være robust mot tilpasninger.». Det ble vist til at enkelte selskap kan søke å unngå avskjæring av eksterne renter ved å plassere gjeld i selskap som ikke konsolideres linje for linje i et konsernregnskap. Det er heller ikke ønskelig at ulikheter i regnskapsspråkenes regler om unntak fra konsolideringsplikt, skal få avgjørende betydning for anvendelsen av norske rentebegrensingsregler. For å sikre at skattyter ikke tilpasser konsernregnskapet for å unngå avskjæring, ble det derfor foreslått at hovedregelen også skal omfatte selskap mv. som «ville ha vært konsolidert linje for linje» i et konsernregnskap om IFRS hadde vært benyttet.

Etter IFRS 10 gjelder et særlig unntak fra konsolideringsplikten for investeringsenheter. Slike enheter skal innta datterselskap til virkelig verdi. Gitt de strenge kriteriene etter IFRS for å bli ansett som investeringsenhet, kom departementet til at unntaket for investeringsenheter etter IFRS kan legges til grunn også for konserndefinisjonen etter hovedregelen.

I enkelte tilfeller gir IFRS en *valgadgang* mht. å konsolidere datterselskap linje for linje. Det gjelder for underkonsern etter IFRS 10.4.a iv). Etter departementets syn skal slike valgfrie unntak fra konsolidering ikke ha betydning for virkeområdet for hovedregelen. Det vil gjøre det for lett å omgå rentebegrensingsregelen ved å unnlate å konsolidere selskaper i et konsern. Departementet foreslår at ordlyden endres slik at hovedregelen i skatteloven § 6-41 tredje ledd, jf. femte ledd, også omfatter selskap mv. som i regnskapsåret før inntektsåret *kunne* ha vært konsolidert linje for linje i utgående balanse i et konsernregnskap dersom International Financial Reporting Standards (IFRS) hadde vært anvendt.

Det vises til forslag til endring i skatteloven § 6-41 femte ledd første punktum.

3 TERSKELBELØP PÅ 25 MILL. KRONER FOR NORSK DEL AV KONSERN

3.1 Innledning – gjeldende rett

Skatteloven § 6-41 fjerde ledd fastsetter at avskjæring av årets rentekostnader bare foretas hvis netto rentekostnader overstiger et terskelbeløp. For selskap mv. i konsern er terskelbeløpet 25 millioner kroner fastsatt samlet for «den norske delen av konsernet», jf. annet punktum. Formålet med terskelbeløpet er at små konsern, der risikoen for overskuddsflytting anses lav, skal slippe de administrative kostnadene ved å forholde seg til rentebegrensingsreglene. Formålet med at terskelbeløpet gjelder samlet for den norske delen av et konsern, er å motvirke uønsket tilpasning ved å dele opp virksomheter i flere enheter for å komme inn under terskelbeløpet.

I forarbeidene uttalte departementet at terskelbeløpet skal gjelde for samlede netto rentekostnader i alle enhetene som inngår i den norske delen av konsernet, med unntak av enheter som er unntatt fra rentebegrensningsreglene fordi de er finansforetak eller petroleumsselskap, jf. Prop. 1 LS (2018–2019) punkt 9.10.

Begrepet «den norske delen av konsernet» brukes også i forbindelse med den balansebaserte unntaksregelen. I § 6-41 åttende ledd bokstav a står det at «[s]ammenligningen av egenkapitalandeler skal skje på grunnlag av utgående balanse i regnskap for året før inntektsåret. Med den norske delen av konsernet menes selskap mv. som er konsolidert linje for linje i konsernregnskapet som benyttes som grunnlag for beregning av konsernets egenkapitalandel, jf. b., for så vidt de på noe tidspunkt i løpet av inntektsåret er skattepliktige til Norge, jf. første ledd. Selskap mv. som nevnt i §§ 10-40 og 10-60 regnes med forholdsmessig etter norske eierandeler. For begrenset skattepliktig medregnes bare regnskapet for den norske virksomheten. Norsk selskaps virksomhet med begrenset skatteplikt til utlandet regnes med dersom Norge anvender kreditmetoden for å unngå dobbeltbeskatning.» Norsk del av konsern etter unntaksregelen i åttende ledd, omfatter dermed de enhetene med skatteplikt til Norge som inngikk i konsolideringen ved *inngangen* til inntektsåret, målt ved utgående balanse året før inntektsåret.

I en henvendelse til departementet 28. januar 2019 reiser Deloitte Advokatfirma AS spørsmålet om «den norske delen» av konsernet ved beregning av samlede rentekostnader under terskelbeløpet i skatteloven § 6-41 fjerde ledd, skal forstås på samme måte som etter unntaksregelen i åttende ledd. Det bes om at departementet klargjør hvordan «den norske delen av konsernet» skal forstås ved fastsettelse av samlede netto rentekostnader etter § 6-41 fjerde ledd.

3.2 Vurderinger og forslag

Departementet er enig i at det på bakgrunn av lovens ordlyd og forarbeider kan være noe uklart hvilke enheter som skal inngå i den norske delen av konsernet ved beregningen av samlede netto rentekostnader opp mot terskelbeløpet, herunder om formuleringen skal forstås på samme måte som etter unntaksregelen. Departementet foreslår at begrepet «den norske delen av konsernet» i skatteloven § 6-41 fjerde ledd annet punktum reguleres nærmere i forskrift, jf. skatteloven § 6-41 tolvte ledd.

Det må for det første fastsettes hvilken type forbindelse (tilknytningskriterier) enhetene skal ha seg imellom for å inngå i grupperingen. Deretter må det tas stilling til på hvilket tidspunkt forbindelsen skal opptre for at selskapene regnes med i norsk del av konsern i inntektsåret.

Tilknytningskriterier

Departementet foreslår at «den norske delen av konsernet» ved beregningen av netto rentekostnader opp mot terskelbeløpet i § 6-41 fjerde ledd, skal omfatte enheter med samme type tilknytningskriterier som for «norsk del av konsern» i den balansebaserte unntaksregelen i § 6-41 åttende ledd bokstav a. Ved beregningen av netto rentekostnader for den norske delen av konsernet i § 6-41 fjerde ledd, skal det da medregnes netto rentekostnader i selskap som konsolideres ved utarbeidelse av konsernregnskapet som kan benyttes i den balansebaserte unntaksregelen, jf. § 6-41 åttende ledd bokstav b, og som har vært skattepliktig til Norge i løpet av inntektsåret, jf. skatteloven § 6-41 første ledd. Netto rentekostnader i enheter som er unntatt fra rentebegrensningsreglene etter § 6-41 tiende ledd først punktum og ellefte ledd, det vil si finansforetak eller petroleumsselskap, skal likevel ikke telle med i beregningen av samlede netto rentekostnader for norsk del av konsern, jf. omtalen i Prop. 1 LS (2018–2019).

Måletidspunkt for «norsk del av konsern»

Det må videre vurderes på hvilket tidspunkt tilknytningskriteriene må være oppfylt, det vil si «måletidspunktet» for norsk del av konsern i forbindelse med terskelbeløpet. Et godt mål på netto rentekostnader for norske deler av konsern, ville være summen av netto rentekostnader som påløper i hver konsernenhet i den perioden det aktuelle selskapet mv. oppfyller konsolideringskriteriet. Hvis ett av flere norske konsernselskap for eksempel selges ut av konsernet 1. juli, ville da selskapets netto rentekostnader i perioden 1. januar til 1. juli inngå i summeringen av samlede netto rentekostnader for norsk del av konsern. Av administrative hensyn ville dette være en krevende løsning.

Etter gjeldende regler er det tilknytningen mellom selskap ved inngang til inntektsåret, målt ved utgående balanse året før inntektsåret, som er avgjørende for hvilke enheter som inngår i definisjonen av «norsk del av konsern» ved anvendelse av unntaksregelen i § 6-41 åttende ledd bokstav a. Grunnen til at den balansebaserte unntaksregelen er basert på balanseverdier ved årets inngang, er at disse fremkommer i selskapsregnskap og konsernregnskap for året før inntektsåret (som utgående balanser) og at fjorårets regnskaper vil foreligge i god tid før skatterapporteringen, jf. Prop. 1 LS (2018–2019) punkt 9.8.4. Dette hensynet gjør seg ikke gjeldende for beregning av netto rentekostnader for den norske delen av konsernet under terskelbeløpet, fordi informasjon om årets netto rentekostnader nødvendigvis må foreligge før skattyter utarbeider skattemelding.

Hvis enheter som inngår i den norske delen av konsernet ved årets inngang, skal inngå ved beregningen av netto rentekostnader i forbindelse med *terskelbeløpet*, kan det etter departementets vurdering oppstå uheldige situasjoner i tilfeller hvor enheter selges ut av konsernet. Da vil disposisjoner gjort i det solgte selskapet etter salget og i løpet av inntektsåret, påvirke terskelbeløpet for de øvrige selskapene i det selgende konsernet. Dette skaper uforutsigbarhet for skattyter. Videre vil det kunne være krevende for den selgende skattyter å få tilgang til opplysninger om årets netto rentekostnader i selskap som er solgt i inntektsåret og derfor utenfor konsernets kontroll på tidspunktet for

skatterapportering. For å unngå at slike situasjoner oppstår, foreslår departementet at den norske delen av konsernet ved beregning av netto rentekostnader etter § 6-41 fjerde ledd annet punktum om terskelbeløpet, skal bestå av norske enheter i samme konsern *ved utgangen av inntektsåret*.

Selskap vil kunne være del av et konsern ved inngangen til inntektsåret og være et enkeltstående selskap ved utgangen av inntektsåret. I disse tilfellene vil selskapet omfattes av hovedregelen (EBITDA-regelen) for selskap i konsern fordi det er i konsern ved årets inngang. Når selskapet ved utgangen av året ikke inngår i konsern, og dermed heller ikke i noen «norsk del av konsern», skal terskelbeløpet for EBITDA-regelen for selskap i konsern på 25 mill. kroner gjelde totale netto rentekostnader for det enkelte selskapet. Se eksempel 2 og 3 i Vedlegg 1.

Ulike definisjoner av norsk del av konsern

Med dette forslaget vil «norsk del av konsern» i tilknytning til terskelbeløpet samsvare med «norsk del av konsern» i tilknytning til den balansebaserte unntaksregelen med to unntak. I forbindelse med terskelbeløpet vil «norsk del av konsern» omfatte alle norske enheter målt ved utgangen av året, mens «norsk del av konsern» i forbindelse med unntaksregelen utgjør alle norske enheter ved inngangen til året. Utover forskjellen i måletidspunktet er dermed det avgjørende hvilke norske enheter som inngår i et konsernregnskap som oppfyller vilkårene i § 6-41 åttende ledd bokstav b nr. 1–3. Videre vil «norsk del av konsern» i forbindelse med terskelbeløpet ikke omfatte finansforetak og petroleumsselskap, mens disse vil inngå i definisjonen i forbindelse med unntaksregelen.

Departementet ser at to ulike definisjoner av norsk del av konsern i de to ulike delene av reglene er uheldig ved at det gjør regelverket mer komplisert. Departementet ser imidlertid ikke andre vesentlige innvendinger mot at norsk del av konsern defineres ulikt i de to tilfellene. Ettersom det er gode grunner for at inngangen til året skal legges til grunn i forbindelse med unntaksregelen, og at utgangen av året skal legges til grunn

i forbindelse med terskelbeløpet, anser departementet det som akseptabelt at det blir noe mer krevende å anvende reglene med to ulike definisjoner av den norske delen av konsernet.

Øvrige problemstillinger

Avskjæring av netto rentekostnader etter skatteloven § 6-41 foretas ulikt for selskap i konsern og selskap som ikke er i konsern. For selskap i konsern kan fradrag for rentekostnader betalt både til nærstående og uavhengige parter utover fradragssrammen avskjæres. Terskelbeløpet for at reglene får anvendelse, er 25 mill. kroner samlet for den norske delen av konsernet. For selskap som ikke er i konsern, kan bare fradrag for rentekostnader betalt til nærstående avskjæres, og terskelbeløpet er på 5 mill. kroner. Selskap regnes som å være i konsern dersom det *kan* konsolideres i konsernregnskap ved inngangen til inntektsåret, målt ved utgående balanse året før inntektsåret, eller dersom selskapet er et nystiftet selskap som stiftes inn i konsern i løpet av inntektsåret. Selskap som ved inngangen til året ikke inngår i et konsern, og som i løpet av inntektsåret blir tilhørende konsern for eksempel gjennom oppkjøp, vil dermed ikke regnes som selskap i konsern etter rentebegrensingsreglene. Forslaget om at «norsk del av konsern» ved beregning av netto rentekostnader ifm.

terskelbeløpet skal omfatte selskap som er konsolidert ved utgangen av inntektsåret, innebærer at netto rentekostnader i selskap som ikke regnes som «selskap i konsern» etter rentebegrensingsreglene, og som blir del av konsern i løpet av inntektsåret, inngår ved beregning av netto rentekostnader for «den norske delen av konsernet» etter § 6-41 fjerde ledd om terskelbeløpet. Departementet ser ikke vesentlige innvendinger mot et slikt utfall. Det vises til formålet med terskelbeløpet, som er å unnta små konsern fra rentebegrensingsreglene der faren for overskuddsflytting anses å være lav, slik at de slipper de administrative byrdene ved å forholde seg til bestemmelsen. Det er etter departementets oppfatning ikke urimelig at målemetoden for sjablongmessig å kategorisere konsern som små, omfatter netto rentekostnader i selskap som er kjøpt opp i løpet av inntektsåret, selv om disse selskapene ikke vil være omfattet av EBITDA-regelen for selskap i konsern i inntektsåret. Departementet vil

derfor ikke foreslå at beregningen av netto rentekostnader i tilknytning til terskelbeløpet etter § 6-41 fjerde ledd skal ekskludere rentekostnader i selskap som i inntektsåret ikke anses som selskap i konsern etter § 6-41 femte ledd.

Skatteloven § 6-41 åttende ledd bokstav i fastsetter at EBITDA-regelen for nærstående på nærmere vilkår gjelder for selskap mv. i konsern som har renter på lån (utover 5 mill. kroner) til nærstående part utenfor konsernet. Det har oppstått spørsmål om dette bare gjelder i tilfeller der selskapet er unntatt fra rentebegrensning etter den balansebaserte unntaksregelen i § 6-41 åttende ledd. Etter departementets syn er det ingen grunn til at dette ikke også skal gjelde i tilfeller der selskapet er unntatt fra rentebegrensning fordi rentekostnadene i den norske delen av konsernet er lavere enn terskelbeløpet på 25 mill. kroner. Det foreslås en presisering i ordlyden i skatteloven § 6-41 åttende ledd bokstav i slik at dette kommer klart frem. Dersom et selskap mv. i konsern får begrenset (interne og eksterne) rentekostnader etter hovedregelen (EBITDA-regelen) for selskap i konsern, er det derimot ikke aktuelt også å foreta begrensning av rentekostnader etter EBITDA-regelen mellom nærstående. Det ville ha innebåret avskjæring av rentefradrag to ganger for de samme rentekostnadene.

Departementet viser til forslag til skattelovforskriften ny § 6-41-3 og endring i skatteloven § 6-41 åttende ledd bokstav i.

Eksemplene 1–3 i Vedlegg 1 viser hvordan forslaget slår ut i enkelte typetilfeller.

4 ENDRINGER I KONSERNSTRUKTUREN VED FUSJON OG FISJON

4.1 Innledning – gjeldende rett

I henvendelsen til departementet 28. januar 2019 ber Deloitte Advokatfirma AS blant annet om at departementet redegjør for hvordan rentebegrensningsreglene virker ved tilfeller av fusjon og fisjon i inntektsåret. Reglenes virkemåte ved fusjon og fisjon er ikke eksplisitt omtalt i lovteksten eller forarbeidene. Ifølge Deloitte er det uklart hvordan

reglene om hvorvidt et selskap regnes for å være i konsern eller ikke (§ 6-41 femte ledd), og reglene om den balansebaserte unntaksregelen (§ 6-41 åttende ledd), skal forstås i tilfeller med fusjon og fisjon.

Fusjon

Ved fusjon i inntektsåret vil overtakende selskap være skattesubjekt, og overdragende selskap opphører som skattesubjekt. Om det overtakende selskapet regnes som selskap i konsern etter skatteloven § 6-41 femte ledd, avhenger av om overtakende selskap oppfyller de aktuelle vilkårene ved inngangen til inntektsåret (selskapet må være¹ konsolidert linje for linje i et konsernregnskap osv.). Fusjon i løpet av inntektsåret vil dermed ikke ha betydning for om overtakende selskap anses som selskap i konsern eller ikke i inntektsåret. Fusjonen vil heller ikke ha betydning for det overtakende selskapets mulighet til å benytte den balansebaserte unntaksregelen etter skatteloven § 6-41 åttende ledd bokstav a nr. 1 (på selskapsnivå) eller nr. 2 (nasjonalt nivå, for «norsk del av konsern»). Ved anvendelsen av den balansebaserte unntaksregelen er det regnskapsbalansene ved årets inngang (fjorårets utgang) i selskapsregnskapet og konsernregnskapet som selskapet inngår i, samt hvilke enheter som inngår i norsk del av konsern ved årets inngang (fjorårets utgang), som er avgjørende. Disse forholdene påvirkes ikke av fusjon i løpet av inntektsåret.

Siden overdragende selskap ikke vil være skattesubjekt i inntektsåret, er det ikke relevant å vurdere hvordan rentebegrensingsreglene virker for overdragende selskap.

Fisjon

Selskap som består etter en fisjon, vil regnes som selskap i konsern etter skatteloven § 6-41 femte ledd dersom selskapet oppfyller de aktuelle vilkårene ved inngangen til inntektsåret. Fisjon i løpet av inntektsåret vil dermed ikke ha betydning for om bestående selskap anses som selskap i konsern eller ikke i inntektsåret. Muligheten til

¹ Med forslaget som fremmes i punkt 2 må selskapet «kunne være» konsolidert linje for linje osv.

å benytte den balansebaserte unntaksregelen etter § 6-41 åttende ledd påvirkes heller ikke av fisjonen for bestående selskap, på lik linje med overtakende selskap i fusjon.

Nystiftede selskap etter en fisjon i løpet av inntektsåret, behandles som nystiftede selskap for øvrig. Disse vil regnes som selskap i konsern dersom vilkårene (plikt til å konsolideres osv.) etter skatteloven § 6-41 femte ledd er oppfylt på stiftelsestidspunktet. Slike selskap kan bare benytte den balansebaserte unntaksregelen på nasjonalt nivå, jf. skatteloven § 6-41 åttende ledd bokstav a.

4.2 Vurderinger og forslag

Adgangen til å benytte den balansebaserte unntaksregelen på selskapsnivå, kan føre til uønskede tilpasninger der gjeld i løpet av inntektsåret flyttes til selskap som oppfyller kravene til unntaksregelen på selskapsnivå. På den måten vil norske deler av konsern som samlet sett har lavere egenkapitalandel enn konsernet som helhet, kunne oppnå uforholdsmessig høye rentefradrag ved at rentefradrag knyttet til en uforholdsmessig høy andel av gjelden, skjermes fra rentebegrensning.

En strategi om å flytte gjeld innad i den norske delen av konsernet til selskap som oppfyller unntaksregelen på selskapsnivå, kan ikke benyttes ved å flytte gjeld til nystiftede selskap, ettersom nystiftede selskap bare kan benytte unntaksregelen på nasjonalt nivå, jf. skatteloven § 6-41 åttende ledd bokstav a. For å motvirke uønskede tilpasninger, foreslår departementet at adgangen til å benytte unntaksregelen på selskapsnivå også avskjæres for selskap som har vært overtakende selskap i fusjon i løpet av inntektsåret.

Det vises videre til vurderingene som ble gjort i Prop. 1 LS (2018–2019) punkt 9.8.3. Formålet med den balansebaserte unntaksregelen er at konsern som ikke har plassert uforholdsmessig store andeler av gjelden i sine norske konsernselskap, ikke skal få avskåret rentefradrag. Departementet mener at det først og fremst er egenkapitalandelen målt samlet for den norske delen av konsernet som gir uttrykk for

om konsernet driver overskuddsflytting ut av Norge. I utgangspunktet vil derfor unntaksregelen på nasjonalt nivå, som måler egenkapitalandelen for den norske delen av konsernet målt samlet, være tilstrekkelig til å oppnå formålet med unntaksregelen. Departementet foreslo likevel en valgfri adgang til å benytte unntaksregelen på selskapsnivå fordi det blant annet i noen tilfeller vil kunne være enklere administrativt å stille opp balanse og beregne egenkapitalandelen for hvert enkelt selskap, uten å foreta en egen konsolidering av norsk del av konsern. Ettersom hovedformålet med unntaksregelen oppnås gjennom unntaksregelen på nasjonalt nivå, mener departementet at det ikke er urimelig å innsnevre adgangen til å benytte unntaksregelen på selskapsnivå, når formålet er å motvirke uønskede tilpasninger.

Selv om adgangen til å benytte unntaksregelen på selskapsnivå er avskåret for nystiftede selskap og foreslås avskåret for overtakende selskap i fusjon, utelukker ikke departementet at det vil kunne forekomme andre former for uønsket tilpasning ved flytting av gjeld mellom konsernselskap. Departementet vil holde under oppsyn om adgangen til å benytte unntaksregelen på selskapsnivå utnyttes på denne måten og løpende vurdere passende tiltak.

Departementet viser til forslag til skatteloven § 6-41 åttende ledd bokstav a ny siste setning.

5 KONSERNREGNSKAPET SOM GRUNNLAG FOR Å BEREGNE KONSERNETS EGENKAPITALANDEL

Den balansebaserte unntaksregelen innebærer at skattyter i konsern likevel kan kreve fullt fradrag for sine rentekostnader. Vilkåret er at det godtgjøres at selskapets egenkapitalandel, eller alternativt egenkapitalandelen for den norske delen av konsernet, svarer til eller er høyere enn tilsvarende forholdstall i konsernregnskapet, jf. skatteloven § 6-41 åttende ledd bokstav a.

Konsernregnskapet som benyttes som grunnlag for beregning av konsernets egenkapitalandel, må oppfylle følgende vilkår (skatteloven § 6-41 åttende ledd bokstav b nr. 1-3):

- Selskapet mv. som påberoper seg unntaksregelen må være konsolidert linje for linje
- Konsernregnskapet må være utarbeidet etter NGAAP, IFRS, IFRS for SME, GAAP i et EØS-land, US GAAP eller japansk GAAP
- Konsernregnskapet må være utarbeidet av *det øverste selskapet i konsernet*, eller av et *direkte underliggende selskap* når det følger av akseptert regnskapsspråk at det øverste selskapet ikke skal utarbeide konsernregnskap eller at selskapet mv. som benytter unntaksregelen ikke skal konsolideres

Kravene som stilles til konsernregnskapet under unntaksregelen og hvordan konsernregnskapet avgrenses, er avgjørende for om det er godt egnet som grunnlag for sammenligning av egenkapitalandeler. Konsernregnskapet må gi et riktig og fullstendig bilde av konsernet som én økonomisk enhet. Det vil si at konsernregnskapet bør være utarbeidet av det øverste selskapet i konsernet («den ultimate konsernspissen»), og at alle underenheter bør være konsolidert inn.

Etter regnskapsreglene er det likevel ikke alltid slik at det øverste selskapet i konsernet har plikt til å utarbeide et konsolidert regnskap, og det forekommer unntak fraplikten til å konsolidere underenheter, jf. punkt 2 over. Plikten til å utarbeide konsernregnskap kan dermed falle på en underliggende enhet. Konsernregnskapet vil i slike tilfeller ikke være optimalt som grunnlag for å beregne konsernets egenkapitalandel. Administrative hensyn taler likevel for at det ikke skal være nødvendig å utarbeide et særskilt konsernregnskap av hensyn til unntaksregelen. Utarbeidelsen av et slikt regnskap kan innebære betydelige kostnader for selskapet/konsernet, og det er også en fare for at et slikt regnskap tilpasses unntaksregelen. Etter en samlet vurdering foreslo departementet i Prop. 1 LS (2018–2019) punkt 9.8.5 at konsernregnskapet i utgangspunktet må være utarbeidet av *det øverste selskapet i konsernet*. Alternativt kan

det være utarbeidet av et *direkte underliggende selskap* når det følger av akseptert regnskapsspråk at det øverste selskapet ikke skal utarbeide konsernregnskap, eller at selskapet mv. som benytter unntaksregelen ikke skal konsolideres.

Som omtalt i punkt 2 gir IFRS i enkelte tilfeller en *valgadgang* mht. å konsolidere datterselskap linje for linje. Tilsvarende kan gjelde for andre av de aksepterte regnskapsspråkene. Departementet foreslår at det presiseres i forskrift at kravet om at konsernregnskapet skal være utarbeidet av det øverste selskapet i konsernet, bare kan fravikes der det følger av regnskapsreglene at ultimate morselskap ikke *skal* konsolidere datterselskap. Hvis det foreligger valgadgang mht. å konsolidere, kan ikke faktisk konsernregnskap som bygger på dette, legges til grunn for beregning av egenkapitalandelen i konsernregnskapet under unntaksregelen.

Eksempelvis skal et Selskap A, som eies av flere uavhengige investorer hvor ingen av dem alene kontrollerer selskapet, og som for øvrig oppfyller vilkårene for investeringsenheter etter IFRS 10, ikke utarbeide konsernregnskap. Selskap A kontrollerer Selskap B, som igjen kontrollerer Selskap C, som igjen kontrollerer Selskap D. Dersom nærmere bestemte vilkår etter IFRS 10.4 er oppfylt, har Selskap B og C valgadgang til *ikke* å utarbeide konsernregnskap for seg selv og sine underliggende selskap. Forslaget som fremmes her, innebærer for det første at selskap B, C og D vil inngå i konsern fordi de alle *kunne* vært konsolidert linje for linje i et konsernregnskap etter IFRS, jf. punkt 2. Videre må konsernregnskap utarbeidet av Selskap B anvendes ved bruk av unntaksregelen. Dersom Selskap B har benyttet valgadgang til ikke å utarbeide konsernregnskap, men Selskap C har utarbeidet konsernregnskap, må det likevel utarbeides et konsernregnskap for Selskap B og underliggende selskap.

Det vises til forslag til skattelovforskriften ny § 6-41-4.

6 FASTSETTELSE AV SKATTYTERS EGENKAPITALANDEL

6.1 Innledning – gjeldende rett

Skattyter som i utgangspunktet får avskåret rentefradrag etter EBITDA-regelen for selskap i konsern, kan likevel kreve fullt fradrag for årets rentekostnader dersom skattyter oppfyller vilkårene for å anvende den egenkapitalbaserte unntaksregelen. Skattyter må i så fall godtgjøre at selskapets egenkapitalandel, eller egenkapitalandelen i den norske delen av konsernet, er lik eller høyere enn egenkapitalandelen i konsernet, fratrukket en buffer på to prosentenheter, jf. skatteloven § 6-41 åttende ledd bokstav a og g.

Formålet med unntaksregelen er å unnta fra avskjæring renter på lån som ikke er del av en overskuddsflyttingsstrategi. Bakgrunnen for «egenkapitaltesten» er at det ikke anses å foreligge overskuddsflytting i form av uforholdsmessig høy grad av lånefinansiering i norske selskap når graden av lånefinansiering ikke er høyere i konsernets norske selskap enn i konsernet generelt.

Målet på egenkapitalandelen i selskapet baserer seg på forholdet mellom egenkapital og balansesum i utgående balanse i selskapsregnskapet året før inntektsåret, dvs. egenkapitalandelen ved inngangen til inntektsåret. Egenkapitalandelen for den norske delen av konsernet skal fastsettes på tilsvarende måte med utgangspunkt i et konsolidert regnskap for de norske enhetene i konsernet. Egenkapitalandelen i konsernet fastsettes som forholdet mellom egenkapital og balansesum i utgående balanse i konsernregnskapet for året før inntektsåret.

Skattyter må foreta bestemte justeringer av balanseverdier i selskapsregnskapet, eller det konsoliderte regnskapet for den norske delen av konsernet, før egenkapitalandelen fastsettes. Justeringene fremgår av skatteloven § 6-41 åttende ledd bokstav d. Formålet med justeringene er at egenkapitalandelen skal være sammenlignbar med egenkapitalandelen i konsernregnskapet, samt at egenkapitalandelen skal gi et mål på

egenkapitalandelen som er tilpasset formålet med rentebegrensningsregelen og som ikke åpner for uheldige tilpasninger.

En av justeringene som skal foretas av selskapsregnskapet eller det konsoliderte regnskapet for den norske delen av konsernet, er at aksjer og andeler i andre konsernselskap trekkes fra balansesum og egenkapital, jf. § 6-41 åttende ledd bokstav d nr. 5. Denne justeringen sørger for at egenkapital ikke regnes med flere ganger gjennom en kjede av selskap. Kravet om denne justeringen motvirker uheldige tilpasninger, for eksempel ved at internasjonale konsern «blåser opp» egenkapitalen ved å investere i tredjeland via norske selskap. Justeringen må ses i lys av at inntekter fra aksjer i datterselskap normalt unntas fra beskatning etter fritaksmetoden. Et sentralt prinsipp som ligger til grunn for anbefalingene i OECD og G20s BEPS-rapport for aksjonspunkt 4, er at renter på gjeld som finansierer eiendeler som genererer skattefrie inntekter, ikke skal komme til fradrag. Justeringer for aksjer i konsernselskap gir insentiv til å allokere gjeld proporsjonalt til de eiendeler som genererer skattepliktige inntekter.

En øvrig justering i skattyters balanseoppstilling, er at fordringer mot andre konsernselskap skal fratrekkes selskapets balansesum og gjeld, jf. § 6-41 åttende ledd bokstav d nr. 6. Det innebærer i praksis at gjelden i balansen «nettes» mot konserninterne fordringer. Formålet er at gjelden ikke skal telles med flere ganger i en kjede av konsernselskap, men telles med hos den reelle, «endelige» mottakeren av et lån. Justeringen innebærer at det å oppta lån for å låne kapitalen videre til andre konsernselskap, ikke øker selskapets gjeldsgrad (eller reduserer egenkapitalandel). Denne egenskapen ved unntaksregelen gir skattyter fleksibilitet med hensyn til intern finansiering innad i konsernet og fører til at gjelden bare telles én gang innad i konsernet.

6.2 Vurderinger og forslag

I utformingen av reglene om hvordan egenkapitalandelen skal fastsettes, har hensynet til treffsikkerhet og «motstandsdyktighet» mot tilpasninger blitt veid opp mot hensynet til at reglene ikke skal bli for kompliserte og administrativt krevende. Reglene kunne ha inneholdt ytterligere krav til justeringer av balanseverdier for å oppnå en indikator som med enda høyere presisjonsgrad målte forholdet mellom gjeldsfinansiering og eiendeler som genererer skattepliktige inntekter. Eksempler på ytterligere justeringer som i så fall kunne ha vært vurdert, er justeringer knyttet til andre aksjer som er omfattet av fritaksmetoden enn aksjer i konsernselskap, eller justeringer knyttet til gjeld som ikke er rentebærende.

Etter departementets vurdering er det grunn til å være varsom med å innføre nye krav til justeringer av egenkapitalandelsmålet for ikke å gjøre reglene ytterligere administrativt krevende. Etter departementets vurdering er det likevel grunn til å foreslå endringer knyttet til fordringer og gjeld som oppstår i forbindelse med avsettelse av utbytte og konsernbidrag.

Etter norske regnskapsstandarder (NGAAP) vil disponering av årsresultat i form av avsatt utbytte eller konsernbidrag normalt redusere egenkapitalen og motsvarende føres som kortsiktig gjeld overfor mottaker i utgående balanse for avsetningsåret, jf. NRS 3 punkt 11 og NRS 8 punkt 6.2.1.7.1. Siden slik gjeld systematisk vil forekomme midlertidig rundt balansedato og normalt ikke renteberegnes, eller bare renteberegnes i en begrenset periode, kan det argumenteres for at slik gjeld ikke bør regnes på lik linje med øvrig gjeld ved måling av egenkapitalandelen. Det vil kunne være rimelig å påstå at kortsiktig gjeld til aksjonærer eller konsernselskap ved årets inngang, som er knyttet til enten avsatt eller besluttet utdelt utbytte eller konsernbidrag, normalt ikke vil ha noen sammenheng med graden av gjeldsfinansiering i inntektsåret.

For å unngå at kortsiktig gjeld knyttet til avsatt utbytte eller konsernbidrag svekker egenkapitalandelen, kan det kreves at slik gjeld trekkes fra gjeld og balansesum. Den

justerte balansen vil på den måten «forsere» utbetalingen av skyldig utbytte eller konsernbidrag. Alternativt kan slik gjeld trekkes fra gjeld og legges til egenkapitalen. En vil i så fall måle balansesum, gjeld og egenkapital som om resultatdisponeringen ikke hadde funnet sted. Departementet antar at den førstnevnte løsningen, som forserer utdelingen, vil gi bedre uttrykk for finansieringssituasjonen til selskapet i inntektsåret. Departementet foreslår derfor at kortsiktig gjeld til aksjonær eller konsernselskap knyttet til enten avsatt utbytte eller konsernbidrag, skal trekkes fra gjeld og balansesum før fastsettelse av egenkapitalandelen for selskapet eller den norske delen av konsernet. Det samme gjelder kortsiktig gjeld til aksjonær eller konsernselskap knyttet til utbytte eller konsernbidrag som er *besluttet utdelt*. Denne delen av forslaget vil øke muligheten til å benytte den egenkapitalbaserte unntaksregelen for selskap som har disponert fjorårets resultat i form av utbytte eller konsernbidrag.

For at målet på egenkapitalandelen skal samsvare med egenkapitalandelen i konsernregnskapet, foreslås det at konsernregnskapet som benyttes i den egenkapitalbaserte unntaksregelen, jf. § 6-41 åttende ledd bokstav b, skal justeres tilsvarende for gjeld til aksjonær knyttet til avsatt utbytte. På denne måten vil egenkapitalandelen selskapet eller norsk del av konsern på den ene siden, og i konsernet som helhet, måles på en konsekvent måte, og egenkapitalandelene blir mer sammenlignbare. Uten en slik justering for gjeld knyttet til utbytte i konsernregnskapet, ville gjelden som måles i konsernregnskapet ha oversteget den samlede gjelden i enhetene som er konsolidert inn i konsernregnskapet. Denne delen av forslaget reduserer muligheten til å benytte den egenkapitalbaserte unntaksregelen.

Etter NGAAP vil mottatt utbytte og konsernbidrag på gitte vilkår kunne inntektsføres i avsetningsåret. Dette vil normalt motsvares av en konsernintern fordring på det avgivende datter- eller søsterselskapet i utgående balanse. For å inntektsføre utbytte og konsernbidrag må det etter NRS blant annet være sannsynlighetsovervekt for at utdelingen finner sted, noe som gjerne vil være tilfelle innad i konsern, se for eksempel Schwencke et al. *Årsregnskapet i teori og praksis 2018*, punkt 31.10.

Etter gjeldende regler skal fordringer overfor konsernselskap trekkes fra balansesum og gjeld ved beregning av egenkapitalandelen etter unntaksregelen, se punkt 6.1. Fordringer knyttet til mottatt utbytte og konsernbidrag oppstår systematisk som kortsiktige fordringer rundt årsskiftet. De vil normalt ikke renteberegnes, eller renteberegnes for en kortere periode. Hensynet bak å justere balansen for konserninterne fordringer gjør seg derfor ikke gjeldende for slike fordringer. Departementet foreslår derfor at fordringer som er knyttet til mottatt utbytte og konsernbidrag, i motsetning til andre konserninterne fordringer, ikke skal trekkes fra balansesum og gjeld. Denne delen av forslaget vil redusere muligheten til å benytte den egenkapitalbaserte unntaksregelen for selskap som i fjoråret har inntektsført utbytter eller konsernbidrag.

Kortsiktig gjeld knyttet til avsatt eller besluttet utdelt utbytte eller konsernbidrag kan over tid endre karakter og for eksempel omgjøres til langsiktig gjeld. Det kan forekomme dersom utbyttet eller konsernbidraget ikke gjøres opp i etterkant av vedtak om resultatdisponeringen, men blir stående uoppgjort over noe tid. Tilsvarende vil fordringer knyttet til mottatt utbytte og konsernbidrag kunne omgjøres til langsiktige fordringer. Der gjeld og fordringer knyttet til utbytte og konsernbidrag endrer karakter og blir langsiktige, bør gjelden og fordringene behandles på lik linje med gjeld og konserninterne fordringer for øvrig. Det er derfor foreslått at justeringen i balansen for gjeld knyttet til avsatt eller besluttet utdelt utbytte og konsernbidrag, skal gjelde slik gjeld som klassifiseres som kortsiktig. Tilsvarende skal begrensningen i justeringen for konserninterne fordringer etter § 6-41 åttende ledd bokstav d nr. 6 vedrørende fordringer knyttet til mottatt utbytte og konsernbidrag, omfatte slike fordringer som er kortsiktige. Regnskapsprinsippet som de aktuelle regnskapene er utarbeidet etter, skal være avgjørende for hvorvidt gjelden eller fordringen anses å være kortsiktig. Etter regnskapsloven vil gjelden eller fordringen være kortsiktig dersom den skal gjøres opp i løpet av ett år etter at den er oppstått. Når IFRS benyttes, vil gjelden eller fordringen

anses kortsiktig hvis den skal gjøres opp innen ett år fra balansetidspunktet, se for eksempel Schwencke et al., *Årsregnskapet i teori og praksis 2018*, punkt 32.1.

Forslagene om på den ene siden å justere balansen for gjeld knyttet til utbytter og konsernbidrag, og på den andre siden *ikke* justere balansen for tilsvarende fordringer, fører blant annet til at det å motta et utbytte og i samme år avgi et tilsvarende utbytte, ved symmetrisk regnskapsmessig behandling verken øker eller reduserer egenkapitalandelen som beregnes etter den egenkapitalbaserte unntaksregelen. Dette er etter departementets oppfatning et gunstig utfall.

Etter skatteloven § 6-41 åttende ledd bokstav e siste punktum skal tilsvarende justeringer som her foreslås for selskapsregnskapet, gjøres i det konsoliderte regnskapet for den norske delen av konsernet. Det gjelder når skattyter benytter unntaksregelen på «nasjonalt nivå».

Etter IFRS skal ikke foreslått resultatdisponering i form av utbytte eller konsernbidrag føres mot egenkapitalen med motsvarende gjeldspost, før resultatdisponeringen er vedtatt på generalforsamling. Det samme gjelder inntektsføring av utbytte og konsernbidrag med tilsvarende oppføring av fordring. Forslagene vil derfor i mindre grad påvirke beregning av egenkapitalandel for selskap eller konsern som benytter IFRS.

Det vises til forslag til skattelovforskriften nye § 6-41-5 til § 6-41-7.

6.3 Nærmere om justering for fordringer

At konserninterne fordringer som hovedregel skal trekkes fra balansesum og gjeld ved beregning av egenkapitalandelen, gir rentebegrensingsreglene gode egenskaper ved at skattyter får fleksibilitet med hensyn til konsernintern finansiering, jf. omtalen i punkt 6.1. Justeringen vil i alle tilfeller potensielt være til gunst for skattyter. Kravet om denne justeringen kan imidlertid gi uheldige utslag der fordringene oppstår midlertidig

rundt balansedato eller ikke er rentebærende. I disse tilfeller vil det å «nette» fordringene mot gjeld ikke gi et riktigere mål på selskapets grad av gjeldsfinansiering, snarere tvert imot. I verste fall vil justeringen kunne misbrukes ved å skape ikke-reelle konserninterne fordringer rundt balansedato for å øke den målte egenkapitalandelen.

Mulige tiltak mot potensielt uheldige virkninger av justeringen for konserninterne fordringer kan være å avgrense justeringen utover det som foreslås under punkt 6.2, for eksempel til bare å gjelde langsiktige og/eller rentebærende fordringer.

Departementets utelukker ikke at den aktuelle justeringer for konserninterne fordringer etter § 6-41 åttende ledd bokstav d nr. 6 bør snevres inn på denne måten, men fremmer ikke forslag om dette nå. Departementet vil løpende, og i lys av innspill fra høringsrunden, vurdere slike avgrensninger av § 6-41 åttende ledd bokstav d nr. 6.

7 NÆRSTÅENDE PART UTENFOR KONSERN - GJELD MED SIKKERHETSSTILLELSE

Skatteloven § 6-41 åttende ledd bokstav i inneholder et unntak fra den balansebaserte unntaksregelen (og terskelbeløpet, se punkt 3.2) for skattyter i konsern. Hvis skattyteren har netto rentekostnad til «nærstående långiver som ikke er konsolidert linje for linje» i det benyttede konsernregnskapet, kan slike renter likevel avskjæres etter hovedregelen (EBITDA-regelen).

Skatteloven § 6-41 femte ledd regulerer hvem som regnes som nærstående part. Med «nærstående» menes blant annet selskap som skattyter eier eller kontrollerer med minst 50 pst., eller selskap som eier eller kontrollerer skattyter med minst 50 pst. Långiveren regnes som nærstående dersom kravet til eierskap eller kontroll har vært oppfylt på noe tidspunkt i inntektsåret.

Etter § 6-41 syvende ledd skal gjeld til uavhengig långiver i visse tilfeller likevel anses som gjeld til nærstående part ved anvendelse av rentebegrensningsreglene. Syvende ledd bokstav a bestemmer at renter på gjeld til ikke-nærstående part som en

nærstående part har stilt sikkerhet for, skal regnes som interne renter. Begrunnelsen er at en slik sikkerhetsstillelse kan gjøre det mulig å ta opp et høyere lån hos en uavhengig långiver og dermed få et større rentefradrag enn et uavhengig selskap kunne fått. Dette høyere lånet kunne ha vært tatt opp som et internt lån direkte fra det nærstående selskapet, men ikke fra ekstern långiver uten at det nærstående selskapet stilte sikkerhet. Den økonomiske realiteten bak et lån med slik sikkerhet er derfor i utgangspunktet den samme som om selskapet hadde tatt opp et internt lån. Det vises til nærmere omtale i Prop. 1 LS (2013–2014) punkt 4.12 og Prop. 1 LS (2013–2014) Tillegg 1 punkt 6.1.2.

I skattelovforskriften § 6-41-1 er det gitt et unntak fra dette igjen. Lånet regnes likevel som opptatt hos uavhengig part blant annet dersom selskapet som har stilt sikkerhet, er eid eller kontrollert med minst 50 pst. av låntakeren. Begrunnelsen for dette unntaket er at sikkerhetsstillelsen i disse tilfellene ikke i samme grad kan gi lånemuligheter ut over det låntakeren kunne ha oppnådd uten sikkerhetsstillelsen.

I forbindelse med endringene i rentebegrensningsreglene fra 2019 omtalte ikke departementet nærmere hvordan reglene om sikkerhetsstillelse skal anvendes i tilfellene der skattyter har gjeld til nærstående part utenfor konsernet, jf. skatteloven § 6-41 åttende ledd bokstav i. Spørsmålet er tatt opp i henvendelsen fra Deloitte Advokatfirma AS 28. januar 2019.

Den nærstående parten som stiller sikkerhet for gjeld til en uavhengig bank, kan være konsolidert inn linje for linje i konsernregnskapet som skattyter anvender for å benytte balansebasert unntaksregel. Den eksterne banken vil derimot ikke være konsolidert inn i konsernregnskapet selv om den som stiller sikkerhet er det, slik at renter på gjelden i utgangspunktet vil kunne omfattes av åttende ledd bokstav i. Det kan føre til at ekstern gjeld som et konsernselskap har stilt sikkerhet for, behandles strengere enn ren konsernintern gjeld.

Departementet mener i stedet at ekstern gjeld som et konsernselskap har stilt sikkerhet for, bør anses som gjeld til nærstående som er konsolidert inn i konsernregnskapet linje for linje, dvs. ikke omfattet av åttende ledd bokstav i. På den annen side bør ekstern gjeld som en nærstående utenfor konsern har stilt sikkerhet for, anses som gjeld til nærstående utenfor konsern, dvs. omfattet av åttende ledd bokstav i. Departementet foreslår at denne løsningen fastsettes i forskrift.

Etter skatteloven § 6-41 syvende ledd bokstav b skal såkalte «back-to-back»-lån regnes som interne lån. Dette gjelder tilfeller der et lån mellom nærstående selskap gis indirekte via en uavhengig part. Tilsvarende som for gjeld sikkerhetsstilt fra nærstående, jf. over, bør åttende ledd bokstav i også bare omfatte back-to-back-lån fra nærstående i den grad den nærstående ikke inngår i konsernet. Det foreslås at også denne løsningen fastsettes i forskrift.

Departementet foreslår dessuten en oppretting i innledningen i gjeldende § 6-41-1 i skattelovforskriften slik at det vises til riktig lovsted etter endringene i rentebegrensningsreglene fra og med 2019. Riktig henvisning skal nå være til § 6-41 *syvende* ledd.

Departementet viser til forslag til endring i § 6-41-1 og ny § 6-41-2 i skattelovforskriften.

8 FINANSFORETAK SOM ER MIDLERTIDIG NÆRSTÅENDE – OPPRETTING AV LOVTEKST

Finansforetak kan i utgangspunktet bare drive virksomhet som naturlig henger sammen med bank- eller forsikringsvirksomheten mm. Dette hindrer likevel ikke at et finansforetak midlertidig driver eller deltar i driften av annen virksomhet så langt det er nødvendig for å få dekket et krav. Ved mislighold av låneforpliktelser kan for eksempel en forretningsbank midlertidig tiltre pant i aksjer. Dersom finansforetaket samtidig er kreditor for et eksternt lån til selskapet, vil lånet som utgangspunkt bli reklassifisert som lån til nærstående part etter rentebegrensningsregelen det året finansforetaket

overtar selskapsandelene. Når eierandelene blir realisert, vil lånet mellom selskap og finansforetaket i året etter realisasjonstidspunktet igjen bli vurdert som ekstern gjeld etter rentebegrensingsregelen.

Da rentebegrensingsregelen ble innført i 2014, uttalte departementet at låneforhold til finansforetak bør behandles som ekstern gjeld også i den perioden finansforetaket er midlertidig nærstående til selskapet i forbindelse med inndrivelse av et misligholdt krav fra finansforetaket. Det ble lagt vekt på at den opprinnelige låneavtalen var inngått mellom eksterne parter. Videre kan Finanstilsynet kreve at finansforetaket opphører med slik virksomhet innen en fastsatt frist slik at foretaket bare har anledning til å eie selskapet i en kort periode. Det ble derfor gitt en særregel om at rentebegrensingsregelen ikke skal omfatte renter på gjeld til finansforetak som er tatt opp før selskapet midlertidig blir nærstående til foretaket, jf. någjeldende § 6-41 tiende ledd annet punktum (tidligere skatteloven § 6-41 åttende ledd annet punktum).

Ordlyden i den vedtatte bestemmelsen går likevel lengre enn det som var begrunnelsen for unntaket. Etter ordlyden i § 6-41 tiende ledd annet punktum «gjelder denne paragraf ikke gjeld til finansforetak som midlertidig er nærstående til låntaker». Begrunnelsen tilsier at denne gjelden ikke skal anses som gjeld til nærstående part, men at gjelden fortsatt regnes med som ekstern gjeld ved anvendelse av rentebegrensingsregelen. Departementet foreslår at ordlyden i skatteloven § 6-41 tiende ledd annet punktum rettes opp slik at den reflekterer denne løsningen.

Det vises til forslag til endring av skatteloven § 6-41 tiende ledd annet punktum.

9 ØKONOMISKE OG ADMINISTRATIVE VIRKNINGER

Forslagene i høringsnotatet innebærer i stor grad en utfylling og klargjøring av gjeldende regelverk.

De presiseringer og justeringer som foreslås, vil hver for seg kunne virke innstrammende eller lempende for ulike skattytere i det enkelte inntektsår. For eksempel vil virkningen av at terskelbeløpet for om EBITDA-regelen for selskap i konsern skal gjelde samlet for norske selskap i konsern målt ved *utgangen* av året, i motsetning til ved *inngangen* av året, avhenge av om konsernet i løpet av det enkelte inntektsåret får flere eller færre enheter i den norske delen av konsernet. Forslaget knyttet til beregning av skattyters egenkapitalandel, vil først og fremst være av betydning for selskap i konsern hvor norske regnskapsstandarder benyttes. For disse skattyterne vil forslaget øke muligheten til å benytte den balansebaserte unntaksregelen hvis skattyter i det enkelte året avgir utbytte eller konsernbidrag. Dette vil være motsatt for mottakende selskap.

Departementet har ikke grunnlag for å anta at de samlede virkningene av forslagene vil føre til vesentlige provenyvirkinger i den ene eller andre retningen.

Reglene som foreslås kompliserer regelverket noe, men de fleste regelendringene anses som nødvendige presiseringer og klargjøringer. Forslagene antas å få konsekvenser for et fåtall selskap som inngår i flernasjonale konsern. Forslagene anses samlet å ha begrensede administrative konsekvenser.

10 IKRAFTTREDELSE

Endringene i rentebegrensningsreglene trådte i kraft med virkning fra og med inntektsåret 2019.

Forslagene til endringer i høringsnotatet her utfyller og klargjør de nye lovreglene, herunder det nærmere virkeområdet for hovedregelen og anvendelsen av unntaksregelen. Departementet foreslår at forslaget til endringer i skatteloven § 6-41 og forskriftsbestemmelser i skattelovforskriften skal tre i kraft fra samme tidspunkt som

endringene i rentebegrensningsreglene, dvs. med virkning fra og med inntektsåret 2019.

FORSLAG

TIL LOV OM ENDRINGER I SKATTELOVEN

I

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt gjøres følgende endringer:

§ 6-41 femte ledd første punktum skal lyde:

Med selskap mv. i konsern menes i denne paragraf selskap mv. som regnskapsåret før inntektsåret er konsolidert linje for linje i utgående balanse i et konsernregnskap som er utarbeidet etter regnskapsregler nevnt i åttende ledd b. nr. 2, eller som regnskapsåret før inntektsåret *kunne* ha vært konsolidert linje for linje i utgående balanse i et konsernregnskap dersom International Financial Reporting Standards (IFRS) hadde vært anvendt.

§ 6-41 åttende ledd bokstav a ny siste setning skal lyde:

Selskap mv. som er overtakende selskap ved fusjon i inntektsåret, kan ikke kreve fradrag etter nr. 1.

§ 6-41 åttende ledd bokstav i første setning skal lyde:

Uten hensyn til dette ledd *og terskelbeløpet i fjerde ledd annet punktum* gjelder bestemmelsen i tredje ledd fjerde punktum tilsvarende for selskap m.v. i konsern som har netto rentekostnader på gjeld til nærstående långiver som ikke er konsolidert linje for linje i konsernregnskapet, som benyttes som grunnlag for beregning av konsernets egenkapitalandel, jf. b.

§ 6-41 tiende ledd annet punktum skal lyde:

Gjeld til finansforetak som midlertidig er nærstående til låntaker etter finansforetaksloven § 13-2 annet ledd, skal ikke regnes som gjeld til nærstående ved anvendelse av denne paragrafen.

II

Endringene under I skal tre i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2019.

FORSLAG

TIL FORSKRIFT OM ENDRINGER I SKATTELOVFORSKRIFTEN

Fastsatt av Finansdepartementet xx.xx med hjemmel i skatteloven § 6-41 tolvte ledd.

I

I forskrift 19. november 1999 nr. 1158 til utfylling og gjennomføring mv. av skatteloven av 26. mars 1999 nr. 14 gjøres følgende endringer:

§ 6-41-1 skal lyde:

§ 6-41-1. *Sikkerhetsstillelse fra nærstående part*

Bestemmelsen i skatteloven § 6-41 *syvende* ledd *a* gjelder ikke:

- a. *i* tilfeller der selskapet eller innretningen som har stilt sikkerhet, er eid eller kontrollert direkte eller indirekte med minst 50 prosent av låntakeren.

- b. *i* tilfeller der sikkerheten fra den nærstående parten er stilt i form av pant i eierandel i låntakeren eller fordring på låntakeren.

Ny § 6-41-2 skal lyde:

§ 6-41-2. *Gjeld til nærstående part utenfor konsernet*

Hvis sikkerhet for gjeld etter skatteloven § 6-41 *syvende* ledd *a* er stilt av nærstående part som ikke er i samme konsern som låntaker, skal gjelden etter skatteloven § 6-41 *åttende* ledd *i* anses som gjeld til nærstående part som ikke er i samme konsern.

Hvis sikkerhet for gjeld etter skatteloven § 6-41 *syvende* ledd *a* er stilt av nærstående part i samme konsern som låntaker, skal gjelden etter skatteloven § 6-41 *åttende* ledd *i* anses som gjeld til selskap mv. i samme konsern.

Hvis nærstående part som har en fordring på en ikke-nærstående part etter skatteloven § 6-41 syvende ledd b, er i samme konsern som låntaker, skal gjelden etter skatteloven § 6-41 åttende ledd i anses som gjeld til selskap mv. i samme konsern.

Med selskap mv. i samme konsern menes i denne paragraf selskap mv. som skal konsolideres linje for linje i konsernregnskapet som kan benyttes som grunnlag for beregning av konsernets egenkapitalandel, jf. skatteloven § 6-41 åttende ledd b.

Ny § 6-41-3 skal lyde:

§ 6-41-3. Terskelbeløpet for den norske delen av konsernet

Med den norske delen av konsernet i skatteloven § 6-41 fjerde ledd annet punktum menes selskap mv. som er konsolidert linje for linje i utgående balanse i konsernregnskapet for inntektsåret, for så vidt de på noe tidspunkt i inntektsåret er skattepliktig til Norge, jf. skatteloven § 6-41 første ledd. Vilkårene i skatteloven § 6-41 åttende ledd b nr. 1-3 gjelder tilsvarende for konsernregnskapet som skal benyttes i foregående punktum.

Hvis selskap mv. i konsern, jf. skatteloven § 6-41 femte ledd, ved utgangen av inntektsåret ikke er konsolidert i et konsernregnskap etter denne paragraf første ledd, gjelder terskelbeløpet i skatteloven § 6-41 fjerde ledd annet punktum for det enkelte selskapet mv.

Selskap mv. som nevnt i skatteloven § 6-41 tiende og ellefte ledd skal ikke medregnes i den norske delen av konsernet etter skatteloven § 6-41 fjerde ledd annet punktum.

Ny § 6-41-4 skal lyde:

§ 6-41-4. Konsernregnskapet

Konsernregnskapet etter skatteloven § 6-41 åttende ledd b nr. 3 må være utarbeidet av det øverste selskapet i konsernet som kan utarbeide konsernregnskap etter regnskapsspråk som nevnt i § 6-41 åttende ledd b nr. 2 eller av det nest øverste selskapet når det følger av regler nevnt i § 6-41 åttende ledd nr. 2 at det øverste selskapet ikke skal utarbeide konsernregnskap eller at selskapet mv. som benytter unntaksregelen ikke skal konsolideres.

Ny § 6-41-5 skal lyde:

§ 6-41-5. Justering i konsernregnskapet for kortsiktig gjeld til aksjonær knyttet til avsatt eller besluttet utdelt utbytte

I konsernregnskapet som benyttes som grunnlag for beregning av konsernets egenkapital, jf. skatteloven § 6-41 åttende ledd b, skal kortsiktig gjeld til aksjonær knyttet til avsatt eller besluttet utdelt utbytte, trekkes fra gjeld og balansesum.

Ny § 6-41-6 skal lyde:

§ 6-41-6. Justering i selskapsregnskapet for kortsiktig gjeld knyttet til avsatt eller besluttet utdelt utbytte eller konsernbidrag

Ved beregningen av egenkapitalandelen i selskapet mv., jf. skatteloven § 6-41 åttende ledd d, skal kortsiktig gjeld knyttet til avsatt eller besluttet utdelt utbytte eller konsernbidrag, trekkes fra gjeld og balansesum.

Ny § 6-41-7 skal lyde:

§ 6-41-7. Fordringer mot konsernselskap

Som fordringer mot selskap mv. i konsernet, jf. skatteloven § 6-41 åttende ledd d nr. 6, regnes ikke kortsiktig fordring knyttet til mottatt utbytte eller konsernbidrag.

II

Endringene under I skal tre i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2019.

VEDLEGG 1 – EKSEMPLER

Eksempel 1

Selskap A er per 1. januar år 201x et enkeltstående selskap eid av en personlig aksjonær. 1. juni år 201x kjøpes selskapet opp av Selskap B, som er eneste norske selskap i et internasjonalt konsern. Selskap A hadde i år 201x 6 mill. kroner i netto rentekostnader, hvorav noen av rentene ble betalt til den personlige aksjonæren både før og etter oppkjøpet, og noen av rentene ble betalt til Selskap B både før og etter oppkjøpet. Selskap B hadde netto rentekostnader på 20 mill. kroner, og alle rentekostnader knyttet seg til lån fra uavhengig kreditor.

Selskap A:

- Regnes som selskap som ikke er i konsern fordi selskapet ikke var eller kunne ha vært konsolidert i et konsernregnskap etter IFRS ved inngangen til inntektsåret, målt ved utgående balanse året før inntektsåret. Selskapet omfattes derfor av EBITDA-regelen mellom nærstående.
- Terskelbeløpet for EBITDA-regelen mellom nærstående, som er på 5 mill. kroner i netto rentekostnader, er overskredet, så rentebegrensingsregelen kommer til anvendelse.
- Både den fysiske aksjonæren og Selskap B regnes som nærstående i inntektsåret. Det er tilstrekkelig at kravene for å regnes som nærstående har vært oppfylt «på noe tidspunkt» i inntektsåret, jf. § 6-41 femte ledd. Fradrag for renter betalt til disse, både før og etter oppkjøpet, kan bli avskåret i den grad netto rentekostnader overstiger fradragssrammen på 25 pst. av skattemessig EBITDA.

Selskap B:

- Regnes som selskap i konsern fordi det inngår i et konsern ved inngangen til inntektsåret.

- Omfattes derfor av EBITDA-regelen for selskap i konsern, som har et terskelbeløp på 25 mill. kroner.
- Etter forslaget som fremmes i høringsnotatet, vil terskelbeløpet på 25 mill. kroner samlet for norsk del av konsern omfatte samlede rentekostnader i både Selskap B og Selskap A, ettersom Selskap A og Selskap B ved utgangen av inntektsåret skal konsolideres i samme konsernregnskap. Samlede rentekostnader for norsk del av konsern blir dermed 26 mill. kroner, og EBITDA-regelen for selskap i konsern kommer til anvendelse for Selskap B fordi netto rentekostnader overstiger terskelbeløpet.
- Ved anvendelse av den balansebaserte unntaksregelen vil Selskap B kunne kreve fullt fradrag for årets rentekostnader dersom egenkapitalandelen i selskapsregnskapet ved utgangen av fjoråret var lik eller høyere enn egenkapitalandelen i konsernregnskapet som Selskap B inngikk i. Unntaksregelen på nasjonalt nivå, for «norsk del av konsern», vil gi samme utfall som unntaksregelen på selskapsnivå, siden Selskap B 1. januar var eneste norske enhet i konsernet. Selskap A inngikk ikke i konsernet 1. januar (eller i utgående balanse året før inntektsåret), og graden av egenkapitalfinansiering i Selskap A vil ikke ha noen innvirkning på Selskap B's mulighet til å benytte den balansebaserte unntaksregelen i år 201x.
- For selskap som anvender unntaksregelen kan det likevel bli avskjæring av fradrag for renter til nærstående part utenfor konsern, jf. åttende ledd bokstav i. Dette er ikke aktuelt for Selskap B siden alle rentene er til uavhengig kreditor.

Eksempel 2

«Reversering» av Eksempel 1: Selskap A er per 1. januar år 201x et heleid datterselskap av Selskap B, og disse to er de eneste norske selskapene i et internasjonalt konsern. 1. juni år 201x kjøpes Selskap A opp av en personlig aksjonær. Selskap A hadde i år 201x 6 mill. kroner i netto rentekostnader, hvorav noen av rentene ble betalt til Selskap B, og

noen av rentene ble betalt til den personlige aksjonæren. Selskap B hadde netto rentekostnader på 20 mill. kroner, og alle rentekostnader knyttet seg til lån fra uavhengig kreditor.

Selskap A:

- Regnes som selskap i konsern fordi selskapet kunne ha vært konsolidert i et konsernregnskap etter IFRS ved inngangen til inntektsåret, målt ved utgående balanse året før inntektsåret.
- Omfattes derfor av EBITDA-regelen for selskap i konsern, som har et terskelbeløp på 25 mill. kroner.
- Etter forslaget som fremmes i høringsnotatet, vil terskelbeløpet på 25 mill. kroner samlet for de norske enhetene som tilhører konsernet ved utgangen av året. Dersom selskapet ikke tilhører noe konsern ved utgangen av året, gjelder terskelbeløpet på 25 mill. kroner for netto rentekostnader i det enkelte selskap, jf. forslaget under punkt 3. Selskap A vil ved *utgangen* av inntektsåret ikke være del av et konsern. Når netto rentekostnader i Selskap A utgjør 6 mill. kroner, kommer ikke EBITDA-regelen for selskap i konsern til anvendelse for Selskap A fordi netto rentekostnader ikke overstiger terskelbeløpet på 25 mill. kroner.
- Etter § 6-41 åttende ledd bokstav i vil EBITDA-regelen mellom nærstående kunne gjelde også for selskap i konsern. Dette kan gi avskjæring av fradrag for renter betalt til nærstående *utenfor konsernet*, dvs. til parter som ikke er i samme konsern ved inngangen til inntektsåret, nærmere bestemt ikke er konsolidert linje for linje i konsernregnskapet som benyttes som grunnlag for beregning av konsernets egenkapitalandel i den balansebaserte unntaksregelen.
 - Selskap A's totale netto rentekostnader overstiger terskelbeløpet for EBITDA-regelen mellom nærstående på 5 mill. kroner i netto rentekostnader, så EBITDA-regelen mellom nærstående kommer til anvendelse.
 - Siden Selskap B inngikk i konsern med Selskap A ved inngangen av år 201x, vil ikke renter betalt fra Selskap A til Selskap B regnes som renter

til nærstående *utenfor* konsernet, og fradrag for disse rentene vil ikke avskjæres etter § 6-41 tredje ledd fjerde punktum, jf. § 6-41 åttende ledd bokstav i.

- Dette gjelder ikke den personlige aksjonæren, som vil regnes som nærstående utenfor konsernet. Renter betalt fra Selskap A til den personlige aksjonæren vil kunne avskjæres i den grad netto rentekostnader i Selskap A overstiger fradragssrammen på 25 pst. av skattemessig EBITDA.

Selskap B:

- Regnes som selskap i konsern fordi det inngår i et konsern ved inngangen til inntektsåret.
- Omfattes derfor av EBITDA-regelen for selskap i konsern, som har et terskelbeløp på 25 mill. kroner.
- Etter forslaget som fremmes i høringsnotatet, vil terskelbeløpet på 25 mill. kroner samlet for norsk del av konsern bare omfatte netto rentekostnader i Selskap B, ettersom Selskap B ved utgangen av inntektsåret vil være det eneste selskapet i «den norske delen av konsernet». Når netto rentekostnader utgjør 20 mill. kroner, kommer ikke EBITDA-regelen for selskap i konsern til anvendelse for Selskap B fordi netto rentekostnader ikke overstiger terskelbeløpet.

Eksempel 3

Som Eksempel 2, men der Selskap A overstiger terskelbeløpet på 25 mill. kroner:

Selskap A er per 1. januar år 201x et heleid datterselskap av Selskap B, og disse to er de eneste norske selskapene i et internasjonalt konsern. 1. juni år 201x kjøpes Selskap A opp av en personlig aksjonær. Selskap A hadde i år 201x 30 mill. kroner i netto rentekostnader, hvorav noen av rentene ble betalt til Selskap B, og noen av rentene ble

betalt til den personlige aksjonæren. Selskap B hadde netto rentekostnader på 20 mill. kroner, og alle rentekostnader knyttet seg til lån fra uavhengig kreditor.

Selskap A:

- Regnes som selskap i konsern fordi selskapet kunne ha vært konsolidert i et konsernregnskap etter IFRS ved inngangen til inntektsåret, målt ved utgående balanse året før inntektsåret.
- Omfattes derfor av EBITDA-regelen for selskap i konsern, som har et terskelbeløp på 25 mill. kroner.
- Etter forslaget som fremmes i høringsnotatet, vil terskelbeløpet på 25 mill. kroner samlet for de norske enhetene som tilhører konsernet ved utgangen av året. Dersom selskapet ikke tilhører noe konsern ved utgangen av året, gjelder terskelbeløpet på 25 mill. kroner for netto rentekostnader i det enkelte selskap, jf. forslaget under punkt 3. Selskap A vil ved *utgangen* av inntektsåret ikke være del av et konsern. Når netto rentekostnader i Selskap A utgjør 30 mill. kroner, kommer EBITDA-regelen for selskap i konsern til anvendelse for Selskap A fordi netto rentekostnader overstiger terskelbeløpet på 25 mill. kroner.
- Dersom netto rentekostnader overstiger fradragssrammen på 25 pst. av skattemessig EBITDA, kan Selskap A søke å benytte den balansebaserte unntaksregelen.
 - For å benytte den balansebaserte unntaksregelen må egenkapitalandelen i Selskap A ved inngangen til inntektsåret (målt ved utgående balanse i regnskapet for året før inntektsåret) være høyere enn egenkapitalandelen i konsernregnskapet som Selskap A inngikk i ved inngangen til inntektsåret, jf. § 6-41 åttende ledd bokstav a nr. 1.
 - Alternativt må egenkapitalandelen i den norske delen av konsernet ved inngangen til inntektsåret være høyere enn egenkapitalandelen i konsernet, jf. § 6-41 åttende ledd bokstav a nr. 2. «Norsk del av konsern» i forbindelse med unntaksregelen vil utgjøre Selskap A og Selskap B, siden disse inngikk i samme konsern ved inngangen til inntektsåret.

- Selskap A's totale netto rentekostnader overstiger terskelbeløpet for EBITDA-regelen mellom nærstående på 5 mill. kroner i netto rentekostnader, så EBITDA-regelen mellom nærstående kan komme til anvendelse.
 - Dersom Selskap A *kan* benytte den balansebaserte unntaksregelen, vil rentekostnader til nærstående utenfor konsernet kunne avskjæres etter § 6-41 tredje ledd fjerde punktum, se Eksempel 2.
 - Dersom Selskap A *ikke* kan benytte den balansebaserte unntaksregelen, og dermed kan få avskåret rentekostnader som evt. overstiger fradragrammen, vil det *ikke* være aktuelt å vurdere avskjæring av fradrag for rentekostnader etter § 6-41 tredje ledd fjerde punktum, jf. § 6-41 bokstav i.

Behandlingen av Selskap B vil være tilsvarende som i Eksempel 2.

Eksempel 4

Selskap A er per 1. januar år 201x et heleid datterselskap av Selskap B, og disse to er de eneste norske selskapene i et internasjonalt konsern X. 1. juni år 201x kjøpes Selskap A opp av Selskap C som er eneste norsk selskap i et annet internasjonalt konsern Y.

Selskap A hadde i år 201x 20 mill. kroner i netto rentekostnader, hvorav noen av rentene ble betalt til Selskap B, og noen av rentene ble betalt til Selskap C. Selskap B hadde netto rentekostnader på 20 mill. kroner, og alle rentekostnader knyttet seg til lån fra uavhengig kreditor. Selskap C har netto rentekostnader på 7 mill. kroner, og alle rentekostnadene knytter seg til lån fra uavhengig kreditor.

Selskap A:

- Regnes som selskap i konsern med et terskelbeløp på 25 mill. kroner fordi selskapet kunne ha vært konsolidert i et konsernregnskap etter IFRS ved inngangen til inntektsåret, målt ved utgående balanse året før inntektsåret.

- Omfattes derfor av EBITDA-regelen for selskap i konsern, som har et terskelbeløp på 25 mill. kroner.
- Etter forslaget som fremmes i høringsnotatet, vil terskelbeløpet på 25 mill. kroner samlet for norsk del av konsern omfatte netto rentekostnader i Selskap A (20 mill. kroner), og netto rentekostnader i Selskap C (7 mill. kroner), siden dette er selskapene som inngår i «den norske delen av konsernet» (konsern Y) ved utgangen av inntektsåret. Samlede netto rentekostnader utgjør 27 mill. kroner, og EBITDA-regelen for selskap i konsern kommer derfor til anvendelse for Selskap A fordi netto rentekostnader overstiger terskelbeløpet.
- Dersom netto rentekostnader overstiger fradragssrammen på 25 pst. av skattemessig EBITDA, kan Selskap A søke å benytte den balansebaserte unntaksregelen.
 - For å benytte den balansebaserte unntaksregelen må egenkapitalandelen i Selskap A ved inngangen til inntektsåret (målt ved utgående balanse i regnskapet for året før inntektsåret) være høyere enn egenkapitalandelen i konsernregnskapet som Selskap A inngikk i ved inngangen til inntektsåret, jf. § 6-41 åttende ledd bokstav a nr. 1, dvs. konsern X. Alternativt må egenkapitalandelen i den norske delen av konsernet ved inngangen til inntektsåret være høyere enn egenkapitalandelen i konsernet, jf. § 6-41 åttende ledd bokstav a nr. 2. «Norsk del av konsern» i forbindelse med unntaksregelen vil utgjøre Selskap A og Selskap B, siden disse inngikk i samme konsern ved inngangen til inntektsåret.
- Selskap A's totale netto rentekostnader overstiger terskelbeløpet for EBITDA-regelen mellom nærstående på 5 mill. kroner i netto rentekostnader, så EBITDA-regelen mellom nærstående kan komme til anvendelse.
 - Dersom Selskap A *kan* benytte den balansebaserte unntaksregelen, vil rentekostnader til nærstående utenfor konsernet kunne avskjæres etter § 6-41 tredje ledd, fjerde punktum.
 - Siden Selskap B inngikk i konsern med Selskap A ved inngangen av år 201x, vil ikke renter betalt fra Selskap A til Selskap B regnes som renter

til nærstående utenfor konsern, og fradrag for disse rentene avskjæres ikke etter § 6-41 åttende ledd bokstav i.

- Dette gjelder ikke Selskap C, som i år 201x vil regnes som nærstående utenfor konsern. Renter betalt fra Selskap A til Selskap C vil kunne avskjæres i den grad netto rentekostnader i Selskap A overstiger fradramsrammen på 25 pst. av skattemessig EBIDTA.
- Dersom Selskap A *ikke* kan benytte den balansebaserte unntaksregelen, og dermed kan få avskåret rentekostnader som overstiger fradramsrammen, vil det *ikke* være aktuelt å vurdere avskjæring av fradrag for rentekostnader til nærstående utenfor konsern etter § 6-41 tredje ledd, fjerde punktum, jf. § 6-41 bokstav i.

Behandlingen av Selskap B vil være tilsvarende som i Eksempel 2.

Behandlingen av Selskap C vil være tilsvarende som behandlingen av Selskap B i Eksempel 1.